

*“Dog arbejde og møje bør man
ikke undgå, når kun
lønnen vinker”*

I december måned begynder som bekendt det skrivende forretningsfolks litterære nytårsjov. Flere særdeles elegante og fornemme bøger bestemt for børn og juletræer, men især tjenlige til en smagfuld gave jager hinanden forbi i “Adresseavisen” og andre blade, for efter at have gjort furore i fjorten dage af en høflig kritik at anvises plads i en eller anden eksempelsamling som begejstrede forskrifter for alle æstetiske skønskrivere, thi æstetisk skønskrift er løsnat og æstetisk skønskrift er en højst alvorlig sag, og man uddanner sig i den ved at lade ide og tanke fare.

Ih, du store kinesiske gud! Det ville jeg have forsvoret, er ikke professor Heiberg i år med om hesten? Jo, ganske rigtigt det er professor Heiberg. Ja, når man er således udstyret, så kan man sagtens vise sig for den undrende mængde, end ikke Salomon Goldkalb i al sin pragt var således påklædt, dette her er jo det bare guld.

Køber ingen anden denne bog, så køber Kunstammeret den. Til enhver anden årstid kan man flygte fra, at udstyres som en pyntedukke, undgå enhver forstyrrende kollision og misforståelse.

Med det fortrinlige kan man uheldigvis ikke for-

En forside fra “Kiøbenhavn's Kgl. allene privilegerede Adresse-Contoires Efterretninger”, populært kaldet for “Adresseavisen”. Det var hovedsageligt en annonceavis, men indeholdt også bekendtgørelser, samt nyhedsstof, litterære bidrag og politiske artikler.

veksles, men derimod kan da heller ikke skåler, bebudelser, smigrende ytringer, abonnent-vræl, gentagne forsikringer om på et andet sted osv. fjerne skrig fra en eneboer, der samler sig på større værker, profetier, bebudelser, apokalypser, alt dette kan da umuligt komme nogen præstation i vejen eller afstedkomme forveksling, men kun forhjælpe en til på en underfundigere måde at komme den for øje, af hvem man ønsker at læses.

Hvad mon "man" nu vil sige om denne bog? Min kære læser, dersom du ikke på anden måde skulle kunne få det at vide, så er nok vor litterære telegrafbestyrer professor Heiberg så god igen at være rodemester og tælle stemmerne ligesom i sin tid med hensyn til "Enten-Eller" og derpå meddele det i "Intelligensbladet".

Og hvad mon hr. professoren selv vil sige? Ja, hvem formåede vel at råde denne mands gåde, der i den seneste tid synes at stige dristigere og dristigere i det gådefulde.

Dog arbejde og møje bør man ikke undgå, når kun lønnen vinker, ikke bør man trættes ved at stå forventningsfuld på tåspidsen, når kun udsigten er der, at forklarelsens time snart vil slå, hvilket er mit håb og min længsel.

Som jeg nemlig i en tidligere tid, da jeg turde tro, at jeg

Skuespilleren og lægen Johan Christian Ryge (1780-1842) der i samtiden spillede den jødiske købmand fra Hamborg, Salomon Goldkalb, i Johan Ludvig Heibergs vaudeville "Kong Salomon og Jørgen Hattemager" (1825). Goldkalb er gået fallit og har fået stjålet sit tøj; i scene 13 møder vi ham i Korsør, iført en sølvskinnende karnevalsdragt og nathue; byens borgere tror, at han er den stenrige baron Goldkalb fra Frankfurt og giver ham en flot modtagelse.

Det omtalte kunstkammer var Det kongelige Kunst - og Naturaliekammer, der omkring 1650 blev oprettet af Frederik III (1609-1670). Det rummede kunstgenstande, mønter og medaljer, oldsager og naturhistoriske rariteter. I årene efter 1821 blev det tømt og indholdet blev grundstammen i en række offentlige samlinger i hovedstaden, ikke mindst Nationalmuseet.

kunne fatte professoren, gjorde mig en glæde af efter anstrengelsen, i hvilken jeg erhvervede forståelsen, at udhvile mig i beundringens festlige stemning, således er – i forhold til hans senere – min beundring ikke mindre, men en anden, en uforklaret, en sværmerisk, hvilken jeg vel deler med flere af mine samtidige, der ligesom jeg med spændt forventning imødeser resultatet, om de end som jeg beskedent til mænd af faget overlader dommen om, hvorvidt hr. professorens senere astronomiske, astrologiske, kiromantiske, nekromantiske, horoskopiske, metoskopiske, kronologiske studier, ville blive til gavn for videnskaben og menneskeheden, dommen om hvorvidt det skulle lykkes hr. professoren – i alle disse kunster og videnskaber – at helbrede “tidens tungsind”, dommen om hvorvidt hr. professoren skal have held til,